

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Beslut

1 (9)

Datum
2022-05-25

Ärendebeteckning
209-7769-2021

City Invest GBG Aktiebolag
Norra Gubberogatan 24
416 63 Göteborg

Delgivningskvitto

Tillsyn enligt penningtvättslagen; beslut om sanktionsavgift

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att City Invest GBG Aktiebolag med organisationsnummer 556855-6152 ska betala en sanktionsavgift om ETTHUNDRATUSEN (100 000) kronor.

Sammanfattning

Länsstyrelsen har genom sin tillsyn enligt penningtvätsregelverket¹ granskat City Invest GBG Aktiebolag (nedan kallat bolaget) allmänna riskbedömning samt rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Granskningen har visat att bolaget överträtt flera bestämmelser i penningtvätsregelverket. Bolaget har inte vidtagit tillräckliga åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Bolaget har saknat en dokumenterad allmän riskbedömning och har därigenom inte heller ansetts ha förutsättningar för att skapa användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att bolaget utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Länsstyrelsen har bedömt att överträdelserna varit allvarliga och systematiska samt att de inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Beskrivning av ärendet

Bolaget är sedan den 9 december 2014 registrerat i Bolagsverkets register mot penningtvätt för verksamheterna bokföring, redovisning och skatterådgivning. Bolaget har sitt säte i Västra Götalands län. Bolagets

¹ Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS 2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

verksamhet omfattas därmed enligt penningtvättsregelverket av Länsstyrelsens tillsyn.

Länsstyrelsen skickade den 24 februari 2021 ett föreläggande till bolaget om att komma in med upplysningar och handlingar som rör verksamhetens riskbedömningar, rutiner och riktlinjer enligt penningtvättsregelverket. Begärda handlingar kom inte in.

Länsstyrelsen skickade den 10 juni 2021 ett föreläggande vid vite till bolaget om att komma in med upplysningar och handlingar som rör verksamhetens riskbedömningar, rutiner och riktlinjer enligt penningtvättsregelverket.

Den 22 juni 2021 kom bolaget in med ett svar på föreläggandet.

Den 5 november 2021 begärde Länsstyrelsen kompletteringar. Efter begärt anstånd kom kompletteringar in den 10 januari och 4 februari 2022.

Motivering till beslutet

Bakgrund

Syftet med penningtvättslagen är att förhindra att finansiell verksamhet och annan näringsverksamhet utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Fysiska och juridiska personer som bedriver vissa typer av verksamhet ska registrera sin verksamhet i Bolagsverkets register mot penningtvätt och följa de krav som ställs upp i lagen.

Den generella risken för penningtvätt inom sektorerna för skatterådgivare samt bokförings- och revisionstjänster bedöms vara betydande. Det är vanligt att man har kunder inom branscher som är kända för att vara mer utsatta för ekonomisk brottslighet än andra, till exempel inom bygg- och restaurangbranschen.²

Genom tillsynen kontrollerar Länsstyrelsen att verksamheten drivs enligt penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen får inom ramen för sin tillsyn förelägga den som driver verksamhet som omfattas av penningtvättslagen att lämna de upplysningar och ge tillgång till de handlingar som behövs för tillsynen. Länsstyrelsen har även rätt att ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. penningtvättslagen eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

² Se Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism 2020/21.

En verksamhetsutövare ska bland annat ha en dokumenterad allmän riskbedömning för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Utifrån den allmänna riskbedömningen ska vissa dokumenterade rutiner och riktlinjer finnas i verksamheten för att förebygga och motverka penningtvätt eller finansiering av terrorism. Dessa ska omfatta åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering till Finanspolisen samt behandling av personuppgifter.

Det finns även en skyldighet för verksamhetsutövare att göra en riskbedömning av sina kunder (kundens riskprofil) samt att dokumentera vidtagna kundkännedomsåtgärder.

Verksamhetsutövaren ska också ha rutiner för lämplighetsprövning av anställda med flera., för skydd mot hot, hämnd och andra fientliga åtgärder samt se till att anställda med flera får relevant utbildning och information.

Allmän riskbedömning

Bolaget har lämnat in en handling benämnd *Rutiner och riktlinjer för att motverka penningtvätt*. I handlingen framgår i huvudsak följande som är av relevans för bedömningen av den allmänna riskbedömningen.

City Invest Gbg AB bedriver verksamhet inom områdena bokföring, redovisning och rådgivning. Klienterna är främst [REDACTED]

Risker som kan förekomma är att kunder använder obeskattade medel till sin verksamhet som är olagligt. En annan risk är kundernas bakgrund och att kunden eller dess nära familj är i politisk utsatt ställning, det vill säga en person som har eller har haft viktiga offentliga funktioner i en stat eller i en internationell organisation.

Vi bedömer att risknivån är låg i vår verksamhet. Våra klienter bedriver inte kapitalintensiva verksamheter och har begränsade lager av råvaror.

Länsstyrelsen bedömer att det yttrande som bolaget lämnat in i ärendet inte är en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning enligt de krav som ställs upp i penningtvättslagen.³ Den allmänt hållna beskrivning av verksamheten med angivande av risknivå som finns i bolagets yttrande saknar en systematisk genomgång av de olika faktorer som särskilt ska beaktas och uppfyller inte de långtgående

³ Jfr Kammarrätten i Stockholms avgörande den 1 mars 2022 i mål nr 8234-21.

kraven i penningtvättslagen. Länsstyrelsen noterar att den allmänna riskbedömningen återfinns i samma dokument som svaret på övriga punkter i Länsstyrelsens föreläggande. Dokumentet är inte daterat och Länsstyrelsen bedömer att allmänna riskbedömningen inte funnits dokumenterad tidigare utan är utformat som ett svar på förelägandet.

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis att avsaknaden av en dokumenterad och verksamhetsanpassad allmän riskbedömning utgör en överträdelse av penningtvättsregelverket.

Rutiner och riktlinjer

Verksamhetsutövarens rutiner och riktlinjer är av mycket stor betydelse. De interna rutinerna ersätter i praktiken till stor del sådana detaljerade bestämmelser i lag eller föreskrifter som ger tydliga och detaljerade handlingsregler. Penningtvättslagen sätter endast ramarna för verksamhetsutövarens skyldigheter. Dessa ramar måste fyllas med ett innehåll som är begripligt, situationsanpassat och tillämpbart genom verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer.⁴

Rutinernas och riktlinjernas omfattning och innehåll ska bestämmas med hänsyn till verksamhetsutövarens storlek, art och riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism som identifierats i den allmänna riskbedömningen. Rutinerna och riktlinjerna ska vara utformade för att kunna hantera och motverka dessa risker.

Eftersom Länsstyrelsen ovan har gjort bedömningen att bolaget saknat dokumenterad allmän riskbedömning kan bolaget inte heller anses ha förutsättningar för att skapa användbara och verksamhetsanpassade rutiner och riktlinjer för att motverka att bolaget utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.⁵ Redan på denna grund bedömer Länsstyrelsen att bolagets rutiner och riktlinjer inte uppfyller de krav som ställs i penningtvättslagen. Detta innebär en överträdelse av penningtvättsregelverket.

Länsstyrelsen bedömer att de handlingar som bolaget lämnat in i huvudsak saknar de delar som penningtvättsregelverket ställer krav på. Det som lämnats in utgör inte situationsanpassade och tillämpbara rutiner och riktlinjer för att minska risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

De allmänna och kortfattade skrivningar i bolagets svar som avser åtgärder för kundkännedom, övervakning och rapportering till

⁴ Se prop. 2016/17:173 s. 212 f.

⁵ Jfr Kammarrätten i Stockholms avgörande den 16 december 2021 i mål nr 2334-21.

Finanspolisen samt behandling av personuppgifter ingår inte heller i en dokumenterad rutin eller riktlinje.

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis att de handlingar som bolaget lämnat in, inte uppfyller de krav som ställs på rutiner och riktlinjer enligt penningtvättsregelverket.

Detta innebär en överträdelse av penningtvättsregelverket.

Riskbedömning av kunder

Bolaget har gett in tre anonymiserade riskbedömningar av kunder. Bolaget har även på begäran lämnat in en lista på befintliga kunder.

En verksamhetsutövare ska bedöma den risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism som kan förknippas med kundrelationen. Kundens riskprofil ska bestämmas med utgångspunkt i den allmänna riskbedömningen och verksamhetsutövarens kännedom om kunden.

Eftersom bolaget saknat en dokumenterad allmän riskbedömning har bolaget inte heller haft förutsättningar att kunna göra tillräckliga riskbedömningar av sina kunder.

I de riskbedömningar av kunder som finns i det material som getts in den 22 juni 2021 har bolaget beskrivit kunderna genom att ange exempelvis vilken bransch de verkar inom, men inte vilka tjänster de nyttjar eller affärsförbindelsens syfte och art.⁶ Bolaget har inte heller analyserat kunderna i relation till en allmän riskbedömning eller kopplat den angivna risknivån för respektive kund till en bedömning. Bolaget har endast beskrivit kundernas verksamhet och gjort en bedömning utan anknytning till vilka faktorer som spelat in eller vilka avvägningar som gjorts. Bolaget har i sin riskbedömning angett att risken för penningtvätt i kundkategorin [REDACTED] är låg, vilket är en helt motsatt bedömning av den som gjorts i den nationella riskbedömningen, vilket nämnts ovan.

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis att bolaget inte haft förutsättningar för att kunna göra adekvata och verksamhetsanpassade bedömningar av sina kunder.

Detta innebär en överträdelse av penningtvättsregelverket.

Val av ingripande

Som Länsstyrelsen konstaterat ovan har bolaget överträtt flera bestämmelser i penningtvättsregelverket. Länsstyrelsen har i sådana fall

⁶ Se prop. 2016/17:173 s. 246 ff.

rätt att ingripa. Valet av ingripande är i hög grad beroende av omständigheterna i det enskilda fallet. Utgångspunkten är att alla relevanta omständigheter ska beaktas.⁷ Länsstyrelsen ska ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till skador som uppstått och graden av ansvar. Vid överträdelser som inte är ringa får ett ingripande ske genom beslut om sanktionsavgift.

Länsstyrelsen tar i denna del hänsyn till följande omständigheter. Bolagets verksamhet har sedan den 9 december 2014 varit anmäld till Bolagsverkets register mot penningtvätt och kan förväntas ha kännedom om de skyldigheter som finns enligt penningtvättsregelverket. Det har inte framkommit att bolaget under någon del av den tid som nu gällande penningtvättslag varit i kraft har haft riskbedömningar, rutiner och riktlinjer i verksamheten som uppfyllt penningtvättsregelverkets krav. Länsstyrelsen har bedömt att bolaget begått flera överträdelser. Dessa överträdelser får anses systematiska.⁸

Det har inte framkommit några förmildrande omständigheter. Länsstyrelsen har inte tidigare utövat tillsyn över bolagets verksamhet enligt penningtvättsregelverket.

De överträdelser som Länsstyrelsen har konstaterat kan inte bedömas som ringa. Avsaknaden av dokumenterade och verksamhetsanpassade riskbedömningar, rutiner och riktlinjer måste i stället innebära att överträdelserna anses som allvarliga. Det har inte framkommit annat än att överträdelserna har pågått under en lång tid.

Länsstyrelsen bedömer att överträdelserna har inneburit en markant ökad risk för att bolagets verksamhet ska utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism.⁹ Länsstyrelsen har vid sin bedömning även beaktat att det inom de sektorer där bolaget bedriver verksamhet generellt sett bedöms finnas en betydande risk för penningtvätt.¹⁰

Det finns vid ovan angivna förhållanden skäl för Länsstyrelsen att besluta om en sanktionsavgift mot bolaget.

Sanktionsavgiftens storlek

När sanktionsavgiftens storlek fastställs ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, samt till den

⁷ Se prop. 2016/17:173 s. 411 och s. 554.

⁸ Se Kammarrätten i Stockholms avgörande den 16 december 2021 i mål nr 2311-21.

⁹ Se prop. 2016/17:173 s. 404 och Kammarrätten i Stockholms avgöranden den 16 december 2021 i mål nr 2311-21 och mål nr 2334-21.

¹⁰ Se Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021.

juridiska eller fysiska personens finansiella ställning och den vinst som gjorts till följd av överträdelsen. Dessa omständigheter är typiskt sett sådant som kan beaktas i både förmildrande och försvårande riktning. Utgångspunkten är att alla relevanta omständigheter ska beaktas och som en allmän utgångspunkt bör storleken på avgiften stå i proportion till överträdelsens allvarlighet.¹¹

Med finansiell ställning avses exempelvis verksamhetsutövarens årsomsättning, men även andra faktorer bör kunna beaktas. Sanktionsavgiftens storlek bör i regel stå i relation till verksamhetsutövarens storlek och omsättning.¹²

Enligt bolagets senaste årsredovisning för kalenderåret 2020 uppgick bolagets nettoomsättning till 1 628 000 kronor.

Länsstyrelsen bedömer att bolaget har en stabil finansiell ställning. Bolaget har ett negativt resultat för verksamhetsåret 2020, men har tidigare år haft positiva resultat och tillgångar över en miljon kronor.

Sanktionsavgiften får inte bestämmas till ett lägre belopp än 5 000 kronor. Länsstyrelsen bedömer att det inte går att fastställa om bolaget gjort en vinst till följd av överträdelsen. Därmed får sanktionsbeloppet högst uppgå till motsvarande en miljon euro.

Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.¹³ Länsstyrelsen har bedömt att de konstaterade överträdelserna är flera till antalet och att överträdelserna är allvarliga och systematiska. Vidare verkar bolaget inom sektorer där det generellt sett bedöms finnas en betydande risk för penningtvätt. Vid en samlad bedömning av dessa omständigheter samt med hänsyn till bolagets finansiella ställning, anser Länsstyrelsen att sanktionsavgiften ska bestämmas till 100 000 kronor.

Bestämmelser som beslutet grundas på

- 1 kap. 2 § punkt 19–20, 2 kap. 1–3, 8, 13–15 §§, 4 kap. 1–3 §§, 5 kap. 3–4 §§, 6 kap. 4 och 4 a §§, 7 kap. 1, 2, 5, 10–11, 13–14, 16, 21 och 25 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).
- 16 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter och allmänna råd (14FS 2017:178, 14FS 2018:51, 14FS 2019:52 och 14FS

¹¹ Se prop. 2016/17:173 s. 555 f. och Kammarrätten i Stockholms avgöranden den 16 december 2021 i mål nr 2311-21 och mål nr 2334-21.

¹² Se prop. 2016/17:173 s. 403 f. och s. 556.

¹³ Se prop. 2016/17:173 s. 357.

2021:39) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av funktionschef Helena Schultz med handläggare Martin Dahl som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsjurist Ann-Charlotte Broman medverkat.

Information

Tillsynsärendet avslutas genom detta beslut. City Invest GBG Aktiebolag är även fortsatt skyldiga att ha upprättade och uppdaterade riskbedömningar, rutiner och riktlinjer. Länsstyrelsen kan komma att följa upp att verksamheten följer penningtvättsregelverket genom nya tillsynsinitiativ.

Sanktionsavgiften tillfaller staten och faktureras av Länsstyrelsen efter att beslutet har vunnit laga kraft.

Ytterligare information om penningtvättslagen och era skyldigheter finns på Länsstyrelsens webbplats, www.lansstyrelsen.se.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 7769-2021.